

Мектептегі мерекелер: тәрбие жұмыстарының сценарийлері

Атырау облысы «Индер аудандық орталықтандырылған кітапханалар жүйесі» мемлекеттік мекемесі ұйымдастыруымен өткен халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері, Қазақстан жазушылар одағының мүшесі, журналист, белгілі прозашы, аудармашы ЖҰМАНОВА Заря Әмірқызына арналған кездесу кеші

Ақтөбе қаласы С. Бәйішев атындағы Ақтөбе облыстық әмбебап ғылыми кітапханасында өткен «Кітапхана жарнамасы: дәстүр мен инновация үйлесімі» атты облыстық семинар-тренинг барысы

Мектептегі мерекелер

тәрбие жұмыстарының сценарийлері

№6 (216) 2026

Журнал 2006 жылдың қаңтар айынан бастап екі айда бір рет қазақ тілінде шыға бастады.
2011 жылдан бастап ай сайын шығады

Республикалық ғылыми-әдістемелік, педагогикалық журнал)

МАЗМҰНЫ

Ж. Ағыбаева. Туған тілім – тірлігімнің айғағы.....	3
С. Бисенбай. Шығыстың жарық жұлдызы.....	6
С. Бохаева. Аяуы әкем	9
А. Искакова. Әке – жауапты лауазым	11
А. Жауғаштықызы. Тарихта қалған тағылым	12
Ж. Сыдыкова. Бізді біріктіретін нәрсе – Арт-терапия	13
Қ. Алпысбаева. Заманауи кітапхана – жаңа келбет, жаңа мүмкіндік	15
Ғ. Утебаева. Жазғы демалыстағы жалынды сәт: «Оқы, ойла, дамы» акциясы зерделі ұлт қалыптастыруға бастайды.....	20
А. Утешова. Quiz Club: Таза әлем.....	22
А. Исламғали. «Бақытты ғұмыр» кітабы оқырманға жол тартты.....	24
А. Таған. Қаламгер қалдырған қазына	27
Г. Азанова. Сәулелі сөздің саңлағы.....	28
С. Амангелдина. Қауіпсіз интернет.....	32
Б. Нұрмұхамедов. Әр заманның басында бір сұрқылтай	34
Ә. Төлегенова. Жаңалық жаршысы – журналист	37

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
«ПЕДАГОГ LTD» ЖШС

Бас редактор:
Гүлжанат ҚҰСТАНОВА

Көркемдеуші және беттеуші:
Нұрзат РАЙМҚҰЛОВА

«Мектептегі мерекелер:
тәрбие жұмыстарының
сценарийлері» журналы

20.05.2010 ж. ҚР Байланыс
және ақпарат министрлігінде
қайта тіркеліп, №10966-Ж
куәлігі берілді.

Басылым индексі: 75489

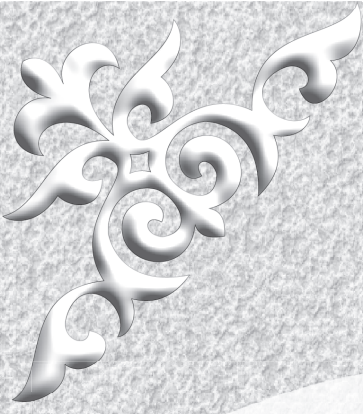
Басуға қол қойылды
08.06.2026 ж.
Офсеттік басылым.

Тапсырысы: 326.

Редакцияның мекен-жайы:
050036, Алматы қаласы,
Мамыр-2 ы/а, 13-7.
Тел/факс: 8 (727) 255-72-94.
Ұялы тел.: 8 777 303 37 67.

Эл.пошта: pedagog-ltd@mail.ru
Сайт: www.pedagog-ltd

Журнал <<Print House GERONA>>
баспаханасында басылды.
Алматы қаласы, Сәтбаев көшесі
30А/3, 124-кеңсе.
Тел.: (727) 250 47 40.

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ:

Кіршібаева Райхан –
эл-Фараби атындағы
№145 мектеп-гимназия
директорының тәрбие
жұмысы жөніндегі
орынбасары.
Алматы қаласы.

**Қоңырбаева Сараш
Сахиқызы** – эл-Фараби
атындағы Қазақ Ұлттық
университетінің
қауымдастырылған
профессоры, педагогика
ғылымдарының кандидаты.
Алматы қаласы.

**Атабекова Бақытгүл
Ботабекқызы** – PhD,
Абай атындағы Қазақ
Ұлттық педагогикалық
университетінің аға
оқытушысы. Алматы қаласы.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

Материалдарды компьютерде Times New Roman қарпімен теріп, көлемі 2 беттен аспайтын Microsoft Word файлы ретінде CD дискіге жазып жіберіңіз. Мақала соңында автор туралы толық әрі нақты мәлімет болуы керек. Аты-жөніңізді толық жазыңыз (Мысалы, М.Т., К.С. емес). Мақалаңызға қосымша журналға жазылғандығыңыз жөніндегі **түбіртек көшірмесін** салғаныңыз жөн. Түбіртектің түпнұсқасы өзіңізде қалсын. Ол журналды уақытысында алмаған жағдайда байланыс бөлімшесіне барып, талап етулеріңізге керек болады. Мақаланы мүмкіндігінше Интернет арқылы электронды поштаға (pedagog-ltd@mail.ru, aknur@mail.ru) жіберіңіз. Факс арқылы, бағалы хат арқылы да редакция мекен-жайына жіберулеріңізге болады.

Жарияланған материалдар редакцияның пікірін білдірмейді. Фактілер мен мәліметтердің дұрыстығына авторлар жауапты. Қолжазбалар мен фотосуреттер рецензияланбайды және қайтарылмайды. Журналға шыққан материалдарды редакцияның келісімінсіз көшіріп басуға болмайды.

Туған тілім – тірлігімнің айғағы

Мақсаты:

1. Мемлекеттік тіл — қазақ тілі туралы ғұлама ойшылдардың пікірлерін меңгерте отырып, өмірде ана тілінің атқаратын рөлі маңызды екенін үйрету;

2. Оқушылардың мәнерлеп оқу машығын жетілдіре отырып, өз ой-пікірлерін ашық әрі еркін жеткізе білуге баулу;

3. Ана сүтімен енген ана тілінің қадір-қасиетін терең түсінуге және өмірде еркін қолдана алуға тәрбиелеу.

Қолданылатын көрнекіліктер:

«Ана тілі», «Тілімде менің байлығым жатыр ғаламның», т.б. ана тіліне арналған әр сыныптың қабырға газеттері, ана тілі туралы айтылған ақыл, нақыл сөздер.

Тәрбие сағатының барысы:

1-жүргізуші: Құрметті қонақтар, ұстаздар, оқушылар! Бүгін сіздерді «Туған тілім — тірлігімнің айғағы» атты әдеби музыкалық кешті көруге шақырамыз.

Тіл қай ұлтта, қай елде болса да, қастерлі, құдіретті. Ол әрбір адамға ана сүтімен еніп, қалыптасады. Тіл байлығы — әрбір елдің ұлттық мақтанышы. Ол — атадан балаға мирас болып қалып отыратын баға жетпес мұра.

2-жүргізуші: Ана тілінің терең иірімдеріне бойлай білу — саналы азамат болғысы келетін жас адамның бірінші парызы. Ол — туған жерді,

елді, Отанды, атамекенді сүйе білу деген сөз.

1-жүргізуші:

Туған тілім — тірлігімнің айғағы, Тілім барда айтылар сыр ойдағы. Өссе тілім, мен де бірге өсемін.

Өшсе тілім, мен де бірге өшемін, - деп Әбділда Тәжібаев атамыз айтқандай, тіл — халықтың басты да қасиетті байлығы болса, байлығымызды келешек ұрпаққа мәңгілікке қалдыру, оның қасиетін білу мақсатында елімізде 1989 жылы 22 қыркүйекте Қазақстан Республикасындағы «Тіл туралы» Заң қабылданды.

2-жүргізуші: 1990 жылы 20 қыркүйекте «Қазақ тілі қоғамы» құрылды. Оның мақсаты, қасиетті тілімізді қастерлеу, дамыту, басқа ұлт өкілдеріне үйрету еді.

Музыкалық үзіліс.

1-жүргізуші:

Таза мінсіз асыл тас,
Су түбінде жатады.

2-жүргізуші:

Таза мінсіз асыл сөз,
Ой түбінде жатады.

1-жүргізуші:

Су түбінде жатқан тас,
Жел толқытса шығады.

2-жүргізуші:

Ой түбінде жатқан сөз,

Шер толқытса шығады, - деп сонау XV ғасырда өмір сүрген ұлы бабамыз Асан қайғы тілдің өмірдегі орны маңызды екенін осылай

түсіндіреді. Енді одан бергі зиялы қауымның тіл туралы толғаған ой-толғамдарын, пікірлерін тыңдап көрсек.

1-оқушы: Ж. Аймауытов: «Ана тілі — жүректің терең сырларын, ба-сынан кешкен дәуірлерін, қысқа-сы жанның барлық толқындарын ұрпақтан-ұрпаққа жеткізіп, сақтап отыратын қазына».

2-оқушы: Б. Момышұлы: «Ана-мыздың ақ сүтімен бойымызға да-рыған тілімізді ұмыту — бүкіл ата-бабамызды, тарихымызды ұмыту».

3-оқушы: А. Жұбанов: «Әр халық-тың ана тілі — білімнің кілті. Біздің жастарымыз ана тіліне жетік білім-ді, мәдениетті болсын».

4-оқушы: Ғ. Мұстафин: «Күн жы-лытпайтын суық көңілді сөз ғана жылыта алады».

5-оқушы: М. Әуезов: «Бұл дәуірде өз тілін, әдебиетін білмеген, қадір-лемеген адам толық мәнді интелли-гент емес».

«Көңіл толқыны» күйі орындала-ды.

1-жүргізуші: Жүйелі сөз жүйесін табар,

Жүйесіз сөз иесін табар, - деген-дей, ұлыларымыздың тіл туралы айтқандарынан кейін Кеңес дәуірі кезінде тіліміздегі алаңдаушылық-ты ақындарымыз былайша жырла-ған екен.

7-оқушы:

Қайран тілім, тұзы сор, азабы нән,

Талай қалған ажал мен әл аузы-нан.

Әлі күнге мінберге шыға алмас-тан.

Қипақтайсың қорқақтап лауа-зымнан.

8-оқушы:

Қайран тілім, жүректі ерітетұғын,
Өн бойында ерекше ерке бітім.
Өз елінде ерекше мәртебе алмай,
Босағада болдың-ау өтетұғын.

9-оқушы:

Қайран тілім, қаз тұрып шоқ бас-қан тіл,

Мәңгүрттерден таяқ жеп соттас-қан тіл.

Мықтылардың меселін қайтара алмай.

Қаулылардың ішінде тот басқан тіл.

2-жүргізуші: Міне, осылайша ақын ағаларымыз қынжыла жыр-ласа, бүгінгі таңда тіліміз мәртебе алып, жетістіктерге жетуде. 22 қыр-күйек «Қазақстан Республикасы ха-лықтарының тілі» күні деп жария-ланды. Ендігі тілдің жайын тыңдап көрейік.

10-оқушы:

Қараңғыға, тілім, сәуле шаша-сың,

Жабықтарды жарқыратып аша-сың.

Ұмытқанды еске алып үнемі,
Танытасың өмірдің бар тасасын.

11-оқушы:

Сенсің, тілім, бойдағы күш-қуа-тым,

Сақтаушыңмын қорғауға бел буа-тын.

Ата мұра, сенсің берер еншім де,
Ұл-қызыма, немереме туатын.

12-оқушы:

Тілімді аман тар жол, тайғақ кешуден,

Өткізбесем ұл боп тудым несін мен.

Жаным құрбан, тілім, сенің жолыңда,

Судан, әсте, тайынбайды шешінген.

1-жүргізуші: Тіл тас жарады, тас жармаса бас жарады, - дегендей, шешендік өнерді де тындап көрсек.

Оқушылардың күшімен дайындалған сахналық көріністер:

1. Ақтайлақ пен Қанай шешен;
2. Үш арсыз, үш ғайып, үш жетім;
3. Сырым мен Малайсары.

«Ана тілі» әні хормен орындалады.

2-жүргізуші:

Тілімде менің бабамның батырлығы да,

Махамбет пенен Абайдың ақындығы да.

Дүниеге келе айқайды салған іңгәлап,

Тілімде менің сәбидің батылдығы да.

1-жүргізуші:

Тілімде менің сайрайды тынбай бұлбұл да,

Тілімде менің шабады тынбай дүлдүл де.

Биіктік те бар, терендік те бар тілімде,

Байтақтық та бар, шалқарлық та бар тілімде.

2-жүргізуші:

Биязылық та бар, ибалық та бар тілімде,

Мәрттігім де бар, пәктігім де бар тілімде.

Тұлпарлық та бар, інкәрлік те бар тілімде,

Шешендік те бар, көсемдік те бар тілімде.

1-жүргізуші:

Найзағайдың жарқылы да бар тілімде,

Қаз біткеннің қаңқылы да бар тілімде.

Аққулардың сұңқылы да бар тілімде,

Қырандардың шаңқылы да бар тілімде.

2-жүргізуші:

Қадірлі көрермендер! Бүгінгі кешімізді аяқтай келе, сіздердің көңіл сәулелеріңізге сәл де болса нұр шашқандай болдық. Болашақты жалғастырушы — біздерміз. Сондықтан ана тіліміздің асыл қасиеттерін бойымызға сіңіріп, оның қадірі мен қасиетін терең ұғынып, еліміз бен жеріміздің гүлденуіне мол үлесімізді қоса білейік. Атадан балаға мұра болып келе жатқан ұлттық тіліміздің шұбарлануына жол бермей, таза да мөлдір күйінде ұрпақтан-ұрпаққа жалғастыра берейік.

Жаңыл АҒЫБАЕВА,
№28 орта мектебінің қазақ тілі мен
әдебиеті пәні мұғалімі.
Боралдай кенті,
Іле ауданы,
Алматы облысы

Шығыстың жарық жұлдызы

**Сарқыт
БИСЕНБАЙ,
№249 мектеп-
лицейдің
бастауыш сынып
мұғалімі.
Әйтеке би кенті,
Қазалы ауданы,
Қызылорда
облысы.**

Мақсаты: Шоқан Уәлихановтың өмір жолы мен жасаған саяхаттары туралы мәлімет беру, оқушыларды елін, тілін, тарихын құрметтеуге тәрбиелеу.

Барысы:

1-жүргізуші: Ғылым көкжиегінде шоқ жұлдыздай жарық етіп жанып өткен, өмірде өзіндік ізін салып өткен, жастық дәуренін жалын еткен «Құйрықты жұлдыз» атанған қазақтың тума дарыны, керемет талант иесі Шоқан Уәлихановтың өнегелі өмірі мен ізгілікті істері бүгінгі тәрбие сағатымыздың негізгі арқауы болмақ.

2-жүргізуші: Олай болса, «Шығыстың жарық жұлдызы» атты ұлы тұлғаларға арналған тәрбие сағатымызды бастаймыз.

Франковская: Шоқан Уәлиханов

- Ұлы ағартушы;
- Демократ;
- Қазақтың ғұлама ғалымы;
- Шығыстанушы;
- Тарихшы;
- Этнограф;
- Суретші;
- Географ;

- Зерттеуші.

1-жүргізуші:

Бірнеше дарындылық пен қабілеттің, қадір мен қасиеттің бір адамның бойынан көрініс табуы адам табиғатында сирек кездесетін заңдылық.

2-жүргізуші: Біздің ұлы тұлғамыз тектілік пен естіліктің туын биік ұстаған Уәлихановтар отбасынан Шоқандай ұлдың дүниеге келмеуі мүмкін емес еді.

1-жүргізуші: «Тәрбие тал бесіктен» мақалын арқау етіп, Шоқан Уәлихановтың тегіне, бойына сіңірген тәлім-тәрбиесіне үңілсек.

(Интерактивті тақта)

Шоқан Шыңғысұлы Уәлихановтың ата-бабалары сұлтандар әулетінен шыққан. Оның арғы атасы орта жүздің ханы Абылай. Абылайдың үлкен баласы орта жүздің ең соңғы ханы Уәли. Уәлидің Ғұбайдулла, Шыңғыс деген екі баласы болады. Шоқанның әкесі Шыңғыс Уәлиханов 1811 жылы Қызылағашта туған. Уәли қайтыс болғанда Шыңғыс 7 жаста еді. Әке мирасына Уәлидің үлкен баласы Ғұбайдулла мұрагер болуы керек еді, бірақ ол жер аударылып кетеді де өзінің бұл құқығына ие бола алмайды. Сөйтіп отбасына Уәлидің жесірі Шоқан Уәлихановтың әжесі Айғаным өзі бас болады. Айғаным — парасатты, терең ойлы, әрі көреген, өзінің заманына қарай білімді болған әйел. Ол шығыстың бірнеше тілдерін білген. Айғаным орысша оқып білім алудың маңызын терең түсінген. 1827 жылы ол өзінің баласы

Шыңғысты Сібірдің әскери училищесіне оқуға түсіреді. Шыңғыс орыс тілін жете меңгерген тұңғыш қазақтардың бірі болды.

2-жүргізуші: Зиялы отбасында дүниеге келген Шоқанның бойындағы талант нышандары бала кезінен-ақ сыр берген еді.

2-жүргізуші: Біздің сынып Шоқан ағамыздың ізін қуып, жастайынан білім бұлағынан сусындап алғашқы қадамдарын өздеріне үлгі еткен Шоқан ағаларының өмірін зерттеді. Ендігі кезек жас ғалымдарда.

Оқушы: Біз Шоқан ағамызды зерттеу барысында 3 топқа бөліндік:

- 1) Биографтар;
- 2) Географтар;
- 3) Этнографтар.

Биографтар тобы

- Алғашқы білімді Шоқан Қосмұрындағы қазақ мектебінде алады;

- 1847 жылы Омбыдағы ең таңдаулы оқу орны болып есептелген кадет корпусына оқуға түсіп, оны 1853 жылы бітіріп шығады;

- Одан соң Омбы генерал-губернаторына қызмет істейді;

- 1857-1858 жылдары Қашқарияға саяхат жасап, Қытайдың алты шаһарының тарихын жазады;

- Осы еңбегі үшін Шоқан үлкен ғылыми атаққа ие болады;

- 1860 жылы Петербург университетінің шығыс факультетінде оқиды;

- 1857 жылдың 27 ақпанында орыс география қоғамының толық мүшесі болып сайланады.

Этнографтар тобы

- Шоқан Уалихановтың бейнелеу өнері саласындағы еңбектері аз емес;

- Артында 150 шақты сурет қалған;

- Көбінесе қарындаш, акварель, майлы бояумен қолданған;

- Ал кейде тушь, қалам сиямен жұмыс істегені айтылып та, жазылып та жүр;

- Оның қолынан шыққан суреттері 19-ғасырдың 60-жылдарында «Всемирная иллюстрация, искра» және тағы да басқа басылымдарда жарық көрген.

Географтар тобы

- 1854-1857 жылдары Шоқан Жетісу, Тарбағатай, Орталық Қазақстан, Қырғыстан жеріне саяхат жасады;

- 1855 жылы Омбыдан Семей арқылы Іле, Жоңғар Алатауына дейін барды;

- Омбыдан Ыстықкөлге дейін саяхат жасады;

- Жетісудың, Ыстықкөлдің өсімдіктер және жануарлар дүниесін, халқын, әдет-ғұрпын, тарихын, ауыз әдебиетін зерттеп, көптеген материалдар жинады;

- 1857-1859 жылдарда Шоқан өзінің белгілі Қашқар еліне саяхатын жасады.

Этнографтар тобы

- Осы сапарларының нәтижесінде 20 жастағы Шоқан Ыстықкөл сапарының күнделігін жазды;

- Қытай империясының Батыс өлкесі және Құлжа қаласы туралы тың деректер жинады;

- Қырғыздар туралы жазбалар;

- Қырғыз халқының асыл мұрасы — «Манас» эпосын алғаш рет хатқа түсірді;

- Оның еңбектері неміс, ағылшын, француз тілдерінде аударылған.

Биографтар тобы

- Шоқан сол кезде Омбы және Се-

мей қалаларына жер ауып келген орыс революцияшыл демократ ақын С.Ф. Дуровпен;

- Жазушы Ф.М. Достоевский, зерттеуші Г.Н. Потанинмен дос болды;

- Ұстаздары Е.И. Ковалевский, Н.И. Веселовский болды.

1-жүргізуші: 1835 жылы Көкшетау уезіне қарасты Қосмұрын бекінісінде дүниеге келіп, балалық шағын Сырымбетте өткізген Шоқан Уәлиханов күрмеуге келмейтін қысқа, бірақ барынша мағыналы өмірін ғылым жолына бағыштап, ғылымның көптеген салаларында өшпес мұра қалдырып, 1865 жылы көктемінде, яғни сәуір айында қазіргі Жетісу обылысына қарасты Алтын емел жотасының баурайында Тезек төре ауылында қайтыс болды.

2-жүргізуші: Шоқан өлгенімен оның аты, хаты өлмейді. Біз зерттеу жұмыстарын бұдан әрі жалғастырып, ұлы тұлға есімін жаңғырта береміз. Ұлы тұлға есімі өшпейтін, мәңгі жанатын жарық жұлдызға айналмақ, бұл сөзіме академик Н.И. Веселовскийдің мына бір айтқан сөзі арқау болады.

(Даусын жазу, суретін қою)

«Шоқан Уәлиханов шығыстану әлемінің үстінен құйрықты жұлдыздай жарық ете қалды. Орыстың Шығысты зерттеуші ғалымдарының бәрі де ерекше құбылыс», - деп танып, одан түрік халықтарының тағдыры туралы ұлы және маңызды жаңалықтарды ашуды күткен. Бірақ Шоқанның мезгілсіз өлімі біздің бұл үмітімізді үзіп кетті. Бұл Шоқанға берілген жоғары баға еді.

Этнографтар тобы

- Интернет арқылы біздер Шоқан Уәлиханов жүріп өткен жерлерге саяхат жасадық;

Шоқанның кіндік қаны тамған жері Көкшетау қаласындағы Шоқан атындағы институттың бар екенін, Шоқанға арнап музей ашылғандығын білдік. *Интерактивті тақтадан слайд көрсету.*

Биографтар тобы

Шоқан Уәлиханов өнегелі өмірін кино әлемінде әдемі өрнектеп, ғалым бейнесін жан дүниесімен жеткізе білген Сағи Әшімовтің еңбегін ерекше атап өтуге болады.

Интерактивті тақтадан слайд көрсету.

Географтар тобы

- Қазір біз білім ордамызда көгалдандыру, көркейту жұмыстарын жүргізіп жатырмыз. Зерттей келе, біз Шоқанның да өз туған жерін көгалдандыруға үлес қосқанын білдік;

- Иә, Шоқан өзінің атамекенін көгалдандыруға ағаштың жаңа түрлерін өсірумен көп айналысқан;

- Ол әкесімен бірге өз аулының жанындағы таудың іргесіне қалың ағаштарынан әсем аллея орнатқан;

- Ол ағаштарды кесуге тыйым салған.

Биографтар тобы

- Шоқанның өзінен тікелей ұрпақтары болмағанымен бір әулеттен тараған туыс-бауырлары қазіргі уақытта елімізге елеулі азаматтары атанып, халқы үшін қызмет етіп жүрген абзал азаматтар. *(Бір оқушы сызбаны түсіндіреді)*

Шыңғыс Уәлиханов

Этнографтар тобы

Қайтыс болардың аз ақ алдында Шоқан Уәлиханов әкесіне ең соңғы хатын жолдайды. Ол хатында (интерактивті тақтадан): «Қажыдым, әлсіре-

дім, қан сөлім таусылды, құр сүйегім ғана қалды, кешікпей жарық дүниені де көрмейтін болам, оған енді ешқандай шара жоқ. Бұл менің ең соңғы хатым. Қош болындар, баршаңызды құшып, аймалаймын».

Ол өзінің жары Айсараны қамқорлығында ұстауды өтінеді (моласы, мазары

интерактивті тақтадан көрсетіледі).

- Содан бері де бір ғасырдай уақыт өтті, бірақ қазақ халқының тамаша асыл перзентінің ұрпақтары оны ұмытқан жоқ. Бүгінде Ш. Уәлихановтың зираты халықтың көп келетін аяулы, қастерлі орнына айналды.

Мұғалім қорытындысы.

Аяуы әкем

Мақсаты: Оқушылардың аяулы әкелерін қалай мақтан тұтатынын, әкеге деген сүйіспеншілігін, ізеттілігін, әкенің ақылын тыңдау дағдысын қалыптастыру, шығармашылық ізденіс қабілеттерін арттыру.

Көрнекілігі: ақ қағаз, түрлі-түсті қағаз, түрлі-түсті қарындаш, қылқалам, өшіргіш.

Ұйымдастыру кезеңі:

1) Балалар, алақан жылуын алайықта, шеңбер жасап жақсы тілектерімізді бөлісейік.

- Оқушыларды 4 топқа бөлу.

Әкелердің тобы жазылған қағазды таңдап алу.

1-топ. «Белсенді әке»;

2-топ. «Жұмыссыз әке»;

3-топ. «Бала қамын ойлайтын әке»;

4-топ. «Мектепке араласатын әке».

Әр топтың аты, ұраны, ережесі болуы керек.

I топ: «Белсенді әке» тобы кеменің суретін салып, өз ойларын жазады.

Ұраны:

«Білім — теңіз»,

«Мектеп — кеме».

Ережеміз: Отбасындағы ауызбіршілікті сақтау, үлкенді сыйлап күту.

Жұмбақ: Қиналмай көтеріп, өзінен ауырды.

Арқалап кетеді, жүгіндей кәдімгі.
(Әке)

Әкеге бала өмір болып жалғасады.

Әке туын көтеріп алға басады.

Әке — кеме.

Әкеге қарап ұл өсер.

II топ. Жигули суреті. Жұмыссыз әкелер тобы.

Ұранымыз:

Желден жүйрік ойымыз,

Біз жигули **тобымыз**.

Ережеміз: Ақшаны үнемдеп жұмсау, әкенің сөзін бөлмеу.

Даңғыл жолда адаспаймыз,

Біз сүйікті әкелер.

Ұрпақтарды тәрбиелеп,

Биіктерге жетелер

Халықтың баратын жеріне апарып, жанұямды асырауға ат салысамын. Баламды тәрбиелеуге әкелік парызымды қосамын.

Әке — асқар тау. Әке — асыраушы.
Әке — бәйтерек. Бала — жапырақ.

III топ. Балажан әке. Тікұшақ суретін салу.

Ұранымыз:

Ұшып келем ұшақпен,
Ұшқыр қиял жетелеп.
Балам үшін тынбаймын,
Өсіру үшін мәпелеп.

Ережеміз: Мектеппен қарым-қатынас жасап жүру. Салауатты өмір сүруге тәрбиелеу. Әкенің рөлі зор. Әкенің балаға берер тәрбиесі мол.

Қазақтың қайран даласын,
Жағасы жайлау ел қылам.
Қазақтың әрбір баласын,
Тік ұшақтай самғатам!

IV топ. «Мектепке араласатын әке». Автобус суреті.

Ұранымыз: Басынан сипап еркелеткен ботасын,

Ғұмыр жасың ұзақ болсын әкешім.

Ережеміз: Салт-дәстүрді құрметтеу, әкенің ақылын тыңдау.

Ақ жол тілеймін! Жолың болсын әке!

Автобуспен тыным көрмей сен,
Еңбек етіп күні-түні жүрген соң.
Әр топ әке туралы тақпағын айтсын.

1-оқушы:

Әкем маған әманда,
Әдепті жан бол деген.
Әкем сөзі санамда,
Жасы үлкенге жол берем.

2-оқушы:

Алдын орап кісінің,
Кесіп өтпе көлденең.
Ізетімен кісінің,

Сәлемдесіп қол берем.

3-оқушы:

Әкем маған әманда,
Әділетті бол деген.
Әке сөзі санамда,
Жүрмін тура жолменен.

4-оқушы:

Шалқып тасып әніміз,
Жадырасын жанымыз.
Әке сені мақтан тұтып,
Әндетеміз бәріміз.

«Әке туралы ән» әні орындалады.

Ұшырдың баптап ұядан,
Кетпейсің ойдан, қиялдан.
Арманға демеп қол созсам,
Тұрарсың демеп жиі алдан.

5-оқушы:

Әке туралы мақал-мәтел сұрау:
Әке — кеме, ана — дария.
Әкенің сөзі — ақылдың көзі,
Әке — балаға сыншы.

6-оқушы:

Әкеден жақсы ұл туса,
Елдің қамын жейді.
Әкеден жаман ұл туса,
Елдің малын жейді.
Әке — бауыр, бала тас.
Әкесі құрдастың баласы құрдас.
Әке отырып ұл сөйлегеннен без.
Он бала бір әкеге жүк болмайды,
Бір әке он балаға жүк болады.
Үйге: Әкелері туралы эссе жазу.

Сәбила БОХАЕВА,
№13 Т.Г. Шевченко атындағы
орта мектептің мұғалімі.
Арал ауданы,
Қызылорда облысы

Әке – жауапты лауазым

Қоғамда әрбір адамның өз орны, өз міндеті бар. Дегенмен, сол міндеттердің ішіндегі ең жауаптысы әрі ең абыройлысы — әкелік міндет. Әке болу — тек отбасының асыраушысы болу ғана емес, ұрпақ тәрбиесіне жауапты тұлға болу деген сөз. Сондықтан да «Әке — жауапты лауазым» деген ұғымның мәні терең.

Қазақ халқы ежелден әкені отбасының тірегі, шаңырақтың иесі деп таныған. «Әкеге қарап ұл өсер, шешеге қарап қыз өсер» деген нақыл сөздің астарында үлкен тәрбие жатыр. Әкенің әрбір іс-әрекеті, сөзі мен мінезі бала үшін өмірлік үлгі. Сондықтан әкенің жауапкершілігі тек материалдық қамқорлықпен шектелмейді. Ол баласының бойына адамгершілік қасиеттерді сіңіріп, дұрыс бағыт-бағдар беруі тиіс. Баланың білім алуы, тәртіпті болуы, өзіне сенімді азамат болып қалыптасуы көбіне әкенің тәрбиесіне байланысты. Әке мен бала арасындағы сыйластық пен түсіністік отбасының берекесін арттырады.

Жауапты әке — баласының қуанышы мен қиындығын бірге бөлісетін, оның жетістігіне демеу болатын тұлға. Ол ақыл айтып қана қоймай, өз ісімен үлгі көрсете де біледі. Отбасындағы татулық пен ынтымақтың сақталуына да әкені ықпалы зор.

ҚР Үкіметінің 2023 жылғы 1 маусымдағы Қаулысына сәйкес маусым айының үшінші жексенбісінде елде Әкелер күні тойланады. Биыл әкелер күні 21 маусым күніне келді.

Осы орайда Сазды тұрғын үй алабындағы №10 модельді кітапхананың ұйымдастыруымен маусым айының үшінші жексенбісі әкелер күніне орай «Әке — жауапты лауазым» атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Шараның мақсаты әкенің отбасы мен қоғамдағы рөлін насихаттау, бала тәрбиесіндегі жауапкершілігін дәріптеу, отбасылық құндылықтарды нығайту және жас ұрпақтың бойында әкеге деген құрмет пен сыйластық сезімін қалыптастыру.

Шара барысында қатысушыларға әкенің отбасы мен қоғамдағы орны, бала тәрбиесіндегі жауапкершілігі туралы мағлұмат беріліп, отбасы құндылықтарын дәріптеуге бағытталған мазмұнды әңгімелер айтылды. Қатысушылар тақырып төңірегінде өз ойларымен бөлісіп, әкенің тәрбиесіндегі рөліне қатысты тағылымды мысалдар келтірді.

Аманслу Тлектесовна ИСКАКОВА,
Сазды тұрғын үй алабындағы №10
модельді кітапхананың меңгерушісі.
Ақтөбе қаласы

Тарихта қалған тағылым

Биыл, қос ішекке жан бітіріп, қазақтың қара домбырасын жанына серік еткен, атақты күйші Қамбар Ерқожаұлы Медетовтың туғанына 125 жыл. «Ақсақ құлан» десе, елең етпейтін қазақ жоқ. Өне бойды шымырлатып, жүректі тебіrentетін, түрлі аңызға арқау болған күйдің авторы дәл осы Қамбар Медетов екенін бірі білсе, бірі білмейді. Сол себепті, өнер майталманын жас жеткіншектерге таныстыру аса үлкен қажеттілік. Осы мақсатта кітапхана ұжымы «Тарихта қалған тағылым» атты әдеби-сазды шара ұйымдастырып, №59 мектеп оқушыларына тамаша кеш сыйлады.

Шара барысында ең алдымен Қамбар Ерқожаұлының өмірбаяны, жеке деректеріне тоқталып, тарихи таныстырылым болды. Шежіреге толы ғұмырды шерту барысында шәкірттер

күйшінің Әбілқайыр ханның ұрпағы екенін біліп, қиын-қыстау кезеңді басынан өткергенін байқады. Әділдікті шарқ ұрып, заң саласы бойынша білім алып, қызмет қылса да, өнерді өне бойынан өшірмей, артына өлмейтін күйлер қалдырғаны оқушылардың қызығушылығын одан әрі арттырды. Әрине, біздің басты мақсатымыз да осы болатын. Ұлт ұландарына ұлы тұлғалар туралы тереңірек мәлімет беріп, түрлі әдіс-тәсілдер көмегімен көкіректеріне білімнің, өнердің отын маздата алсақ, дәл сол аға буын өкілдерінің өкшесін басатын өрелі ұлқыздарымыз тәрбиеленетіні анық.

Қамбар Медетовтың қаншама тырнақ алды туындылары бар. Мәселен, «Ақсақ құлан», «Боғда», «Жошыхан», «Шалқыма», «Қарасай», «Қостайбек», «Ел айрылған», «Қара жорға»,

«Алтынай», т.б. Бұл күйлердің ұлттық қорда сақталған түрлерін біз шара барысында кеш көрермендеріне тыңда-тып, көңілімізді бір серпілтіп алдық. Ең ғажабы, ұлттық аспапты жан-жақты меңгеріп, жанына серік етіп жүрген жас жеткіншек Құрайлы ауылы №59 мектеп оқушысы Амантай Мирас «Ақсақ құлан» күйін домбырамен орындап, одан әрі құлақ құрышын қандырды. Бұл өскелең ұрпақтың ұлттық құндылықтарға деген құрметін арттырып, күй өнеріне деген қызығушылықтарын оятқаны сөзсіз. «Нағыз қазақ — қазақ емес, нағыз қазақ — домбыра» дегендей, ұлттық аспапқа ден қойып, күйді көңілге түйетін жандар қатары артса бұл біз үшін нағыз қуаныш!

Кітапхана ұжымы танымал тұлғаларды жас жеткіншектерге таныстыра отыра, тағылымды тәрбие мен тамаша ойды санаға сіңіруге тырысады. Тарихқа кері шегіне отыра, бүгінгі күннің бүлдіршіндерін болашаққа бағыттау, игі қасиеттерді өне бойға дарыту біздің басты мақсатымыз. Қамбар Ерқожаұлы Медетовке арналған шығармашылық әдеби — сазды кешіміздің ұйымдастырылуы да сол себепті. Өресі кең, өнерге бейім, білімді ұрпағымыз көп болсын!

Айман ЖАУҒАШТЫҚЫЗЫ,
Құрайлы тұрғын үй алабындағы
№8 модельді кітапхана меңгерушісі.
Ақтөбе облысы

Бізді біріктіретін нәрсе — Арт-терапия

Қазіргі білім беру кеңістігінде оқушының тұлғалық дамуы мен отбасы құндылықтарын нығайту мәселесі ерекше маңызға ие. «Адал Азамат — Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында жүзеге асырылып жатқан тәрбиелік іс-шаралардың басты мақсаты — мектеп, ата-ана және бала арасындағы ынтымақтастықты күшейту арқылы саналы, жауапты әрі рухани бай тұлға тәрбиелеу. Осы бағытта 2026

жылғы 14 сәуір күні 5 «Ә», 5 «Б», 5 «В», 5 «Д», 5 «Ғ» сыныптарының ата-аналарына арналған «Бізді біріктіретін нәрсе — арт-терапия» атты ерекше форматтағы ашық шара өткізілді.

Шараны сынып жетекшілері Сыдыкова Жанар Айдаровна, Шанинов Ахмеджан, Тлеулесова Нұрбағила, Серікбай Ақмаржан және Серікбаева Айгерім бірлесе ұйымдастырды. Іс-шараға директордың

тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Рашидқызы Жаңылхан мен сынып жетекшілері қатысып, тәжірибе алмасу алаңына айналған шараның мазмұнымен танысты.

Арт-терапия — адамның ішкі жан дүниесін шығармашылық әрекет арқылы танып-білуге, эмоциялық күйін реттеуге және өзін еркін жеткізуге мүмкіндік беретін тиімді психологиялық-педагогикалық әдіс. Бүгінгі таңда бұл әдіс білім беру ұйымдарында бала мен ата-ана арасындағы өзара түсіністікті арттыруда, эмоционалдық интеллектіні дамытуда кеңінен қолданылып келеді.

Ашық шараның негізгі мақсаты — ата-аналарды арт-терапия элементтерімен таныстыру, шығармашылық әрекет арқылы эмоцияларды білдіру дағдыларын дамыту және отбасы мүшелері арасындағы сенімді қарым-қатынасты нығайту болды.

Іс-шара барысында алдымен қатысушыларға жағымды психологиялық ахуал қалыптастырылып, арт-тера-

пияның тәрбиелік және психологиялық мүмкіндіктері туралы қысқаша ақпарат берілді. Кейін «Ерекше таныстық» тренингі ұйымдастырылып, ата-аналар бір-бірімен еркін қарым-қатынас орнатып, өзара жақынырақ танысуға мүмкіндік алды. Шараның негізгі бөлімінде шығармашылық тапсырмалар ұсынылды. Қатысушылар сурет салу арқылы өз ойларын, көңіл-күйлерін және ішкі сезімдерін бейнеледі. Бұл жұмыс барысында ата-аналар шығармашылықтың адам эмоциясын ашық жеткізудегі маңызын терең түсініп, өздерінің эмоционалдық жай-күйіне талдау жасай алды. Әрбір қатысушы өз жұмысын таныстырып, туындысының мазмұнын түсіндіріп, әсерлерімен бөлісті.

Қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру мақсатында шығармашылық жұмыстарды орындау кезінде қолданылатын құралдарды дұрыс пайдалану, психологиялық жайлылықты сақтау, жеке шекараны құрметтеу және өзара сыйластық қағидалары түсіндірілді. Бұл қатысушылардың өздерін қауіпсіз әрі еркін сезінуіне жағдай жасады.

Шараға барлығы 14 ата-ана қатысып, жоғары белсенділік танытты. Кері байланыс барысында қатысушылар мұндай кездесулердің отбасы мүшелерінің бір-бірін жақсырақ түсінуіне ықпал ететінін, шығармашылық жұмыстардың эмоционалдық серпіліс беретінін және ата-ана мен бала арасындағы сенімді қарым-қатынасты дамытуға көмектесетінін атап өтті.

Педагогикалық тәжірибе көрсеткендей, арт-терапиялық әдістерді тәрбие жұмысында жүйелі қолдану ата-аналардың мектеп өміріне қызығушылығын арттырып қана қоймай, олардың бала тәрбиесіне саналы қатысуына мүмкіндік береді. Сонымен қатар мұндай жұмыстар отбасы ішіндегі эмоционалдық байланысты нығайтып, баланың психологиялық саулығын қолдауға оң әсер етеді.

Қорытындылай келе, «Бізді біріктіретін нәрсе — арт-терапия» атты ашық шара «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының негізгі құндылықтарын жүзеге асыруға бағытталған тиімді тәжірибе болды. Мектеп пен ата-ана арасындағы серіктестікті нығайтуға негізделген бұл іс-шара қатысушылардың шығармашылық әлеуетін ашып, өзара түсіністік пен қолдау мәдениетін қалыптастыруға мүмкіндік берді. Болашақта осындай тәрбиелік мәні жоғары жұмыстарды жалғастыру — тұлғаның үйлесімді дамуына ықпал ететін маңызды қадамдардың бірі.

Жанар Айдаровна СЫДЫКОВА,
«Д. Қонаев атындағы жалпы білім беретін орта мектеп-гимназиясы»

КММ-нің ағылшын тілі пәні
мұғалімі.

Ақтөбе қаласы

Заманауи кітапхана – жаңа келбет, жаңа мүмкіндік

Кітапхана туралы сөз қозғалғанда көпшіліктің көз алдына тыныштық орнаған оқу залы мен кітапқа толы сөрелер елестейтіні рас. Алайда уақыт өзгерген сайын кітапхананың да келбеті жаңарып келеді. Бүгінде ол жаңа технологиялар мен тың бастамаларға жол ашқан, білім мен шығармашылық сабақтасқан заманауи мәдени ордаға айналып отыр.

Осы үрдіс 5 маусым күні С. Бәйішев атындағы Ақтөбе облыстық әмбебап ғылыми кітапханасында өткен «Кітапхана жарнамасы: дәстүр мен инновация үйлесімі» атты облыстық семинар-тренинг барысында кеңінен сөз болды. Облыс-

тың әр өңірінен жиналған кітапхана мамандары кітапхана ісіндегі жаңа бағыттарды талқылап, кәсіби тәжірибе алмасты.

Бүгінде оқырманды кітапханаға қалай тартуға болады? Кітап оқуға қызығушылықты арттырудың

тиімді жолы қандай? Ақпарат тасқыны күшейген заманда кітапхананың қоғамдағы маңызы қандай? Семинар барысында осы сауалдарға жауап ізделді.

Кездесуде кітапхананың заманауи келбетін қалыптастыру, оның

қоғамдағы беделін арттыру, жарнама мен PR құралдарын тиімді пайдалану мәселелері жан-жақты талқыланды. Әсіресе әлеуметтік желілердің ықпалы артып отырған кезеңде кітапхананың цифрлық кеңістіктегі белсенділігі маңызды екені айтылды.

Заманауи кітапхананың медиа кеңістіктегі мүмкіндіктері де назардан тыс қалған жоқ. Бұл бағыттағы тәжірибелерімен журналист, Tilshi.kz ақпараттық порталы мен Arba Media PR агенттігінің жетекшісі Асқар Ақтілеу бөлісті.

Кітапхана қызметін насихаттау мен оның заманауи келбетін қалыптастыру бағытындағы жұмыстар облыстық кітапханалардың тәжірибесі арқылы да көрініс тапты. С. Жиенбаев атындағы облыстық жасөспірімдер кітапханасының директоры Гүлнар Сейталиева оқырман тартудағы креативті жобалар мен кітапхана жарнамасының заманауи тәсілдері жөнінде тәжірибесімен бөлісті. Сондай-ақ, С. Бәйішев атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының Көрмелік-бұқаралық жұмыс (коворкинг) секторының меңгерушісі Айзада Утешова кітапхана брендин қалыптастыруға бағытталған жобаларды, шығармашылық шеберханалар мен еркін білім алаңдарының мүмкіндіктерін таныстырып, жастармен жұмыс жүргізудің жаңа

форматтарына тоқталды. Бұл бастамалар кітапхананың жастардың шығармашылық әлеуетін ашып, жаңа идеялардың жүзеге асуына мүмкіндік беретін заманауи ортаға айналып келе жатқанын көрсетті.

Семинарда жасанды интеллект мүмкіндіктеріне де ерекше назар аударылды. Бұл тақырып аясында №80 жалпы білім беретін орта мектептің биология пәні мұғалімі Мәди Өтесін қатысушыларды AI технологияларының мүмкіндіктерімен таныстырып, олардың кітапхана саласындағы қолданыс аясын көрсетті. Қатысушылар цифрлық технологиялардың мәтін әзірлеу, визуалды контент жасау, ақпараттық жұмыстарды жеңілдету және оқырманмен байланысты нығайту бағытындағы әлеуетімен танысты. Бұл өз кезегінде кітапхана қызметін заман талабына сай жаңғыртуға жол ашатыны айтылды.

Бүгінгі оқырманның кітапханаға бастар жолы көбіне телефон экранынан басталады. Сондықтан цифрлық кеңістіктегі белсенділік пен сапалы контент — заман талабы. Мобилограф әрі SMM маманы Нағима Елеуханова әлеуметтік желілерде аудиториямен байланыс орнатудың жолдары мен сапалы контент әзірлеудің қыр-сырына тоқталып, кітапхана қызметін ілге-

рілетудегі жаңа тәсілдермен бөлісті.

Теориялық бөлім тәжірибелік жұмыстармен жалғасып, мамандар өзара пікір алмасты. Еркін форматтағы кездесуде қатысушылар күнделікті жұмыста қолдануға болатын тың идеялармен бөлісіп, болашақ жобалардың негізін қалады.

Шараның мазмұнын байыта түскен зияткерлік сайыс та қатысушыларға ерекше әсер сыйлады. Білім мен білікті ұштастырған топтық ойын кәсіби ортадағы ынтымақтастық пен шығармашылық байланысты нығайта түсті.

Бір күнге созылған мазмұнды кездесу кітапхананың болашағы оның дәстүрлі құндылықтары мен заманауи мүмкіндіктерін үйлестіре білуінде екенін айқындады. Қоғам өзгерген сайын кітапхананың қызметі де жаңғырып келеді. Бірақ оның басты миссиясы өзгерген жоқ, керісінше жаңа келбетке ие болған бүгінгі кітапхана осы міндетті жаңа тәсілдермен жүзеге асырып, жаңа мүмкіндіктерге жол ашуда.

Қызғалдақ АЛПЫСБАЕВА,
С. Бәйішев атындағы облыстық
әмбебап
ғылыми кітапханасының әдіскері.
Ақтөбе қаласы

Жазғы демалыстағы жалынды сәт: «Оқы, ойла, дамы» акциясы зерделі ұлт қалыптастыруға бастайды

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі бас-тамалары бүгінде еліміздің түкпір-түкпірінде кеңінен қолдау тауып жатыр. Осы бағыттағы игі істердің жалғасы ретінде жақында Ұлытау облыстық әмбебап кітапханасының ұйымдастыруымен айтулы шара өтті. Кітапхана ұжымы қаламыздағы №10 жалпы білім беретін мектептің «Балдырған» жазғы сауықтыру лагерінің тәрбиеленушілеріне арнап «Оқы, ойла, дамы» атты жазғы акциясын өткізді.

Шараның басты мақсаты — жас ұрпақтың кітапқа деген сүйіспеншілігін ояту, бос уақыттарын тиімді әрі мазмұнды өткізуін қамтамасыз ету және кітапхана қорындағы балалар әдебиеті мен мерзімді басылымдарды насихаттау.

Кітап — білім бұлағы, тәрбие құралы

Акция аясында лагерь бүлдіршіндеріне арнайы кітап көрмесі ұйымдастырылды. Көрмеге балалар әдебиетінің озық үлгілері, қызықты

ертегілер, танымдық энциклопедиялар мен түрлі-түсті суретті журналдар қойылды.

Кітапхана мамандары балаларға кітап әлемінің қызықтарын баяндап, әр туындының адам өміріндегі, тұлға болып қалыптасуындағы маңызын түсіндірді. Президентіміз атап өткендей, «зерделі ұлт» болудың негізі — кітап оқу мәдениетінде. Шара барысында бүлдіршіндер тек кітап қарап қана қоймай, өздерін қызықтырған сұрақтарға жауап алды.

Ойын мен оқу ұштастығы

Акция тек дәріс оқумен шектелген жоқ. Балалардың белсенділігін арттыру мақсатында түрлі интеллектуалды ойындар, логикалық жұмбақтар мен мақал-мәтелдер сайысы ұйымдастырылды.

«Балдырған» лагерінің тәрбиеленушілері кітап кейіпкерлерін танудан бақ сынасып, өздері оқыған ертегілерінен алған әсерлерімен бөлісті. Бұл сәт балалардың ой-өрісін кеңейтіп, шешендік өнерге деген құштарлығын арттыра түскені анық.

Болашаққа бағдар

Ұлытау облыстық әмбебап кітапханасы ұйымдастырған бұл жазғы акция балаларға ұмытылмас әсер сыйлады. Шара соңында белсенді-

лік танытқан бүлдіршіндерге сыйлықтар табыс етіліп, олардың кітапханаға тұрақты оқырман болуына жол ашылды.

Жазғы демалысты кітаппен дос-

тасудан бастаған «Балдырған» лагерінің бүлдіршіндері бүгіннен бастап-ақ «Оқы, ойла, дамы» ұранын серік етпек. Кітапхана ұжымының бұндай бастамалары алдағы уақытта да жалғасын тауып, рухани бай, зерделі ұрпақтың өсіп-жетілуіне септігін тигізе берері сөзсіз.

Ғалия Көпбайқызы УТЕБАЕВА,
Ұлытау облыстық Әмбебап
кітапханасының
Ақпаратты-библиографиялық
қамтамасыз ету бөлімінің
кітапханашысы.
Жезқазған қаласы

Quiz Club: Таза әлем

5 маусым Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күні аясында, біздің кітапханада ерекше шара өтті — «Quiz Club: Таза әлем» тақырыбында танымдық квиз ойыны. Күннің мәніне сай келген бұл іс-шара жастардың экологиялық санасын оятуға бағытталды.

Квизке АЛТ гуманитарлық-техникалық колледжінің студенттері белсене қатысты. Ойын барысында командалар экология, климаттың өзгеруі, қалдықтарды сұрыптау және табиғатты қорғау тақырыпта-

рына қатысты сұрақтарға жауап беріп, өздерінің білімін сынады. Бір карағанда қарапайым сияқты көрінетін сұрақтар ойланып, пікірлесіп, бірге шешім іздеуді талап етті — дәл осы жерде командалық рух пен сыни ойлау, логикалық ойлауды дамытуда белсенділік танытты.

Шараның ерекшелігі — тек жарысып жеңу емес, бірге ойлану. Қатысушылар ойын үстінде жылдам шешім қабылдауды, пікірін дәлелдеуді және бір-бірін тыңдауды үйренді. Мұндай дағдылар тек эколо-

месе жаһандық шешімдерден ғана тұмайды — ол күнделікті ұсақ әрекеттерден басталады. Қоқысты дұрыс тастау, суды үнемдеу, табиғатқа деген сезімталдық —

гия үшін ғана емес, өмірдің кез келген саласында қажет.

Бұл шара Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастама-сымен іске қосылған «Таза

Қазақстан» жобасының рухына толық үндеседі. Жоба аясында елімізде экологиялық мәдениетті қалыптастыру, қоғамдық тазалықты сақтау және азаматтардың жауапкершілігін арттыру мақсатында үздіксіз жұмыс жүргізілуде. «Quiz Club: Таза әлем» сияқты іс-шаралар — осы үлкен мақсаттың кішкентай, бірақ нақты бір қадамы.

Шын мәнінде, таза қоршаған орта деген ұғым үлкен саясаттан не-

осының бәрі біздің қолымызда.

«Таза Қазақстан» — бұл тек ұран емес, бүгінгі ұрпақтың ертеңге деген жауапкершілігі. Таза әлем өзімізден, бүгіннен, дәл қазіргі шағымыздан басталады!

А. УТЕШОВА,
Көрмелік бұқаралық жұмыс
«Коворкинг» секторының
менгерушісі.
Ақтөбе қаласы

«Бақытты ғұмыр» кітабы оқырманға жол тартты

Маусым айының 17-сі күні экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор Ғалымжан Керімбектің «Бақытты ғұмыр» екі томдық кітабы Ақтөбелік оқырман қауымға таныстырылды.

Шараға Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің профессоры Бауыржан Жүнісов, кітап кейіпкері, кәсіпкер Нұрберген Башибайұлы, ардагер ұстаз Райгүл Серғалиева, өңірге белгілі кәсіпкер, меценат Сағындық Кішкенебаевтың жұбайы Лиза Идирисова сынды азаматтар, қорғаныс саласының қызметкерлері, «Елмұра» оқырмандар клубының мүшелері мен кітапхана оқырмандары қатысты.

— Осындай ұлттық-рухани әрі танымдық бағыттағы құнды дүниелерді дәріптеп жүрген қонағымыз, Ғалымжан Ескараұлы, Ақтөбе өңіріне қош

келдіңіз! Жалпы ғылым мен ізденіс жолы оңай жол емес және бұл түрлі бағыттағы ізденіске қатысты. Дәл осы қос томдықты қолына алған оқырманның таным көкжиегі кеңейіп, рухы оянады, бойларына адами қасиеттерді сіңіреді және солай мемлекеттің өркендеуіне үлес қосар азаматтар қалыптасады деген сенім бар. Сіздің бұл бағыттағы жұмысыңызға сәттілік, тынымсыз еңбегіңізге абырой тілеймін, — деді Бауыржан Арыстанұлы.

Айта кетейік, Ғалымжан Керімбек 1977 жылғы тамыз айының 14-і күні Түркістан облысындағы Ордабасы ауданының Қараспан ауылдық округіне қарасты Сарыарық ауылында дүниеге келген. Жамбыл орта мектебін 1994 жылы үздік бітіріп, 1998 жылы Абай атындағы АлМУ-дің «Салық ісі» мамандығын аяқтаған. Біліктілігі — «Экономист-қаржыгер», экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор. Еңбек жолын 1999 жылы оқытушылық қызметтен бастап, бірнеше жауапты қызмет атқарған. Осы уақытқа дейін 30-дан аса оқулығы, оқу құралдары, монографиялары жарыққа шығып, 6 авторлық куәлікке ие болып, түрлі тақырыпта

200-ден аса мақаласы жарияланған.

Автормен сыр-сұхбат барысында Ғалымжан Есқараұлы ұлттық құндылықтар, қоғамдық мәселелер, ұрпақтың тәлім-тәрбиесі төңірегіндегі ой-пікірлерін жеткізіп, «Бақыт», «Құрмет», «Тәрбие» және «Сыйластық» секілді асыл ұғымдардың мәні турасында кеңінен тарқатты.

— Екі томдық кітабымның атауы «Бақытты ғұмыр» болғандықтан «бақыт» деген ұғымның мәніне терең үңілуге тырыстым. Бұл ізденіспен толғаныс барысында көп сауалдарға жауап таптым. Сонда бақытты болу үшін ең әуелі дұрыс денсаулық, яғни жақсы күтім керек екен. Қарапайым дұрыс тамақтанудың өзі денсаулықтың жақсы болуына, ал денсаулық бақытты болуға жетелейді. Сонымен бірге «уақыт» деген дүниеге бейсауат, салғырт қарамау керектігін ұғындым. Міне, осы дүниелерді терең білсек және өмірде жүзеге асырсақ қана бақытты боламыз-ау деп ойлаймын, -

деген Ғалымжан Есқараұлы бала кезінен болашағын, нақтырақ айтсақ, алдағы бес-он жылдығын жоспарлап, сол бойынша әрекет етіп жүрген көрінеді және бұл әдет қарашаңырақтан көрген тәрбиенің нәтижесі екенін жеткізді. Сондай-ақ қазіргі кезде кітап оқудың маңыздылығы, «Оқитын ұлт», «Зерделі ұлтқа» айналудың, рухани азық алудың жарқын жолдары жайлы да көп айтылды.

Автор бұл уақытқа дейін Астана, Алматы, Қызылорда, Түркістан, Шымкент, Семей және Өскемен қалаларындағы қалың оқырманға қос томдығын таныстырған.

Дәл осы кітап жайында Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, тұңғыш қазақ тіліндегі заңның авторы, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі Әкім Ысқақ «Бақытты ғұмыр» туралы толғаныс мақаласында «Бейне бір журналистің жолжазбалары сияқты» деген пікір жазған. Расында да, кітапты

Шараны қорытындылаған кітапхана директоры Сұлушаш Хакимова автордың алдағы шығармашылық жұмыстарына толағай табыс тілеп, Молдабайдың өмір жолы жайлы кітапты тарту етті.

— Мемлекет басшысының «Оқитын

парақтай бастаған кез келген оқырман автордың әр сәт, әр мезгілден, әр оқиғадан дұрыс пайым шығаратынына көз жеткізеді.

Шара барысында ҚР Мәдениет саласының үздігі, «Ер Едіге» жыр мектебінің жетекшісі Әділбек Сарин авторға сәттілік тілеп, жас шәкірттері «Ақтөбем», «Молдабайдың әні» әндерін шырқап, қатысушылардың қошеметіне бөленді. Ақтөбе қаласындағы Әскери институттың тәрбие-идеология бөлімінің аға офицері, майор Ізбасқан Құтанов тәрбиелік ұлттық-рухани бағыттағы идеяларды негізге алған авторларды қоғам боп қолдау керек екенін тілге тиек етті. Облыстық кітапхананың «Өлкетану әдебиеті» бөлімінің меңгерушісі Рысжан Қарағұлова және бөлім қызметкері Таңшолпан Мұратова автордың еңбек жолы мен ізденісіне арналған «Ғалым. Экономист. Ұстаз» кітап көрмесіне библиографиялық шолу жасап, оқырмандарға кеңінен таныстырды.

ұлт» қалыптастыру идеясын негізге алып, осы бағытта үздіксіз жұмыс істеп отырған біздің басты мақсат — жас ұрпаққа кітап оқу мен ұлттық құндылықты дәріптеу. «Бақытты ғұмыр» кітабынан осы мақсатымызға сай дүниелерді көптеп кездестіруге болатынын байқадық. Жастар, жарыса кітап оқиық, - деді Сұлушаш Максимқызы.

Аманжол ИСЛАМҒАЛИ,
С. Бәйішев атындағы Ақтөбе
облыстық әмбебап ғылыми
кітапханасының қызметкері.
Ақтөбе облысы

Қаламгер қалдырған қазына

Кітап — ұлттың рухани байлығы болса, сол байлықты толықтырып, халқына мол мұра қалдырған қаламгерлер орны ерекше. Сондай тұлғалардың бірі — жерлесіміз, ақын, драматург, әнші-сазгер Бәкір Тәжібаев.

Бәкір Тәжібаевтың шығармашылығы қазақ әдебиеті мен мәдениетінің алтын қорынан лайықты орын алған. Оның өлеңдері мен әндері туған жерге деген сүйіспеншілікті, адамгершілік пен ізгілікті насихаттайды. Бәкір Тәжібаевтың өмір жолы мен шығармашылығы — туған халқына адал қызмет етудің, өнерге деген шексіз сүйіспеншіліктің жарқын үлгісі.

Осы орайда облыстық «Оқитын өлке» акциясы аясында «Қаламгер қалдырған қазына» атты Құдайберген Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің тәрбие және шығармашылық жұмыстары бөлімінің студенттерінің қатысуымен шығармаларын оқу және талдау сағаты ұйымдас-тырылды.

Мақсаты — қаламгер мұрасын кеңінен насихаттап, жас ұрпақтың әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.

Шара барысында студенттер Бәкір Тәжібаевтың өмірі мен шығармашылығы туралы тың мәліметтермен танысып, ақынның «Төсінде туған өлкенің», «Қарауылкелді», «Ауылға барғанда», «Ақтөбеге ода» тағы басқа көптеген өлеңдерін жатқа оқып, қаламгердің «Күн дидарлы Қазақстан»,

«Ақбұлақ» әндерін шырқады. Қатысушылар шарадан алған әсерлерімен бөлісіп, өз ойларын ортаға салды.

Шара соңында кітапхана қызметкерлері «Бәкір Тәжібаевтың әдеби әлемі» атты кітап көрмесімен таныстырды.

Айнұр Әбдіқызы ТАҒАН,
Сазды тұрғын үй алабындағы №10
модельді кітапхананың кітапханашысы.
Ақтөбе қаласы

Сәулелі сөздің саңлағы

Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері, Қазақстан жазушылар одағының мүшесі, журналист, белгілі прозашы, аудармашы Жұманова Заря Әмірқызына арналған кездесу кешінің сценарийі.

Мақсаты: Жазушының өмір жолы мен шығармашылығын насихаттау, жастарға өнеге көрсету, оқырмандардың өнерге деген қызығушылығын арттыру.

Жүргізуші: Қайырлы күн, құрметті қонақтар, қадірлі оқырмандар!

Бүгін біз жай ғана кездесу емес, жүрекке ой салатын, сөздің салмағын сездіретін ерекше рухани кешке жиналып отырмыз.

Себебі бүгінгі кештің қонағы — қазақ прозасына өзіндік үнімен келген жазушы, Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының лауреаты, Жазушылар одағының мүшесі, аудармашы — Жұманова Заря Әмірқызы.

Олай болса, сіздердің зор қошеметтеріңізбен кеш қонағын Заря Әмірқызын ортаға шақырамыз!

(Қонақ ортаға шақырылады. Фанфары ойнатылады)

«Авторға хат» прологы (жай музыка)

Сахнаға бір оқырман шығады.

— Құрметті Заря апай! Біз сізбен бұрыннан таныспыз. Біз сіздің кітаптарыңыздағы кейіпкерлермен бірге қуанып, бірге мұнайдық. Кейде жауап іздеген сұрақтарымызға шығармаларыңыздан жауап таптық...

Осы кезде тағы бірнеше оқырман

шығып, бір-бір сөйлемнен жалғастырады:

— Біз сізді кітаптарыңыз арқылы таныдық.

— Біз сізді кейіпкерлеріңіз арқылы жақсы көрдік.

— Бүгін біз сізбен жүзбе-жүз кездескенімізге қуаныштымыз!

Музыка ойналады.

Жүргізуші: Әр адамның өмір жолы — өз алдына бір кітап. Сол кітаптың әр парағында еңбек, ізденіс, тәжірибе мен жетістік жатыр. Әдебиет — халықтың рухани айнасы болса, жазушы — сол айнадағы шындықты көркем сөзбен бейнелейтін тұлға.

Құрметті Заря Әмірқызы! Ауданымызға қош келдіңіз! Сіз қазақ әдебиетінің дамуына сүбелі үлес қосып, оқырман жүрегінен орын алған шығармаларыңыз арқылы көптеген жанға рухани азық беріп келесіз. Әр адамның өмірінде арманы болады. Ал сол арманға жету жолында кітап пен әдебиеттің алар орны ерекше.

Қымбатты оқырмандар, бүгінгі кешімізде қаламгердің шығармашылық жолы, өмірлік ұстанымы және әдебиет жайлы ой-пікірлерімен танысатын боламыз.

Олай болса, экранға назар аударайық.

Бейнебаян көрсетіледі

(экраннан кеш қонағының өмірбаяны, шығармашылығы қысқаша көрсетіледі)

Жүргізуші: Бүгінгі шараның алғашқы сөз кезегін «Атырау облысы Индер

МЕЛІ СӨЗДІҢ САҢЛА

аудандық орталықтандырылған кітапханалар жүйесі» мемлекеттік мекемесінің басшысына берейік.

«Толқиды теңіз» әні орындалады.

Сұхбат бөлімі

Жүргізуші:

1. Заря Әмірқызы, алдымен өзіңіз туралы қысқаша айтып өтсеңіз. Сіздің алғашқы шығармаларыңыз неше жасыңызда жарық көрді, журналист болу бала күнгі арманыңыз болды ма? Сіз кімге еліктеп өстіңіз?

2. Өміріңіздегі ең маңызды шешім қандай болды?

3. Журналистика мен жазушылықтың қайсысы жаныңызға жақын?

4. Шығармаларыңызда әйел тағдырының жиі көрініс табуының себебі неде?

5. Шабыт деген ұғым сіз үшін не? Ол қай кезде келеді?

Мемлекеттік тапсырыспен шығатын кітаптардың тізімінен өз кітабыңызды тізімнен алып тастап, жас ақындардың кітабын шығаруға мұрындық болған екенсіз, осы жөнінде айта кетсеңіз?

6. «Лениншіл жас» газетінде жарық көрген «Терезе алдындағы гүл» атты новеллаңызды оқып, Алматыға келген журналист жайында айтып өтсеңіз? Бұл оқиға қалай басталды, қазір ол кісі қай салада жүр?

7. Оқырманнан алған ең әсерлі пікіріңіз қандай?

8. Қазіргі қоғам шындығын жазу оңай ма, әлде қиын ба? Қандай кедергілер кездеседі?

9. Өмірлік ұстанымыңыз қандай?

10. Қазіргі қазақ әдебиетінің дамуына қандай баға берер едіңіз?

11. Жас қаламгерлерге қандай кеңес берер едіңіз?

Жүргізуші: Құрметті оқырмандар, бүгінгі біздің шарамызға Заря апамыздың туыстары да қатынасып отыр, ендеше, сөз кезегін апамыздың бөлесі, зейнеткер Меңдібаева Гульзария анамызға және «Әселдің әсем әлемі» Қоғамдық қорының төрайымы Сарғошина Әселге берейік. Қош келдіңіз-

дер, сөз кезегі өздеріңізде.

Жүргізуші: Келесі кезекті күй өнеріне деген қызығушылығымен ерекшеленіп жүрген жас өнерпазымыз, кітапхана оқырманы Әліп Әміре қасиетті күй өнерінен шашу шашпақ. «Бозжорға» күйімен қарсы алыңыздар!

Күй орындалады.

Жүргізуші: Заря апамыздың шығармашылығы жайында пікір айтамын, сұрақ қоямын деушілер болса рұқсат.

Жүргізуші: Құрметті қонақтар, қадірлі оқырмандар! Бүгінгі әсерлі кездесуде қаламгер Заря Әмірқызының өмір жолы мен шығармашылық әлеміне саяхат жасап, рухани азық алдық. Жазушының өнегелі өмірі мен тағылымды туындылары әрқайсымызға ой салып, жүрегімізге жылулық сыйлады. Осындай мазмұнды кездесуге уақыт бөліп келгені үшін Заря Әмірқызына шынайы алғысымызды білдіреміз. Қаламыңыз ұштала берсін, шығармашылық табыс тілейміз!

Келген қонақтарымызға да риза-

шылығымызды білдіре отырып, кешіміздің қорытынды сөзін кітапханамыздың басшысы Дина Маратқызына береміз!

Қорытынды сөз, марапаттау.

**Гүлзина Тыныштыққызы
АЗАНОВА,**

**«Индер аудандық
орталықтандырылған
кітапханалар жүйесі»**

**ММ ақпараттық-библиографиялық
бөлімінің меңгерушісі.**

Атырау облысы

Қауіпсіз интернет

Қазіргі таңда интернет адам өмірінің ажырамас бөлігіне айналды. Білім алу, ақпарат алмасу, қарым-қатынас жасау сияқты көптеген мүмкіндіктермен қатар, интернет кеңістігінде түрлі қауіп-қатерлер де кездеседі. Осыған орай Еуропалық экономика, бизнес және құқық жоғары колледжінде студенттерге арналған «Қауіпсіз интернет» атты танымдық сағат ұйымдастырылды.

Іс-шараның мақсаты — жастарға интернетті қауіпсіз пайдалану жолдарын түсіндіру, киберқауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру, жеке мәліметтерді қорғау және интернеттегі этикалық мінез-құлық қағидаларын насихаттау.

Танымдық кездесуге арнайы қонақ ретінде Ақтөбе облысы Полиция департаменті Киберқылмысқа қарсы іс-қимыл басқармасының жедел уәкілі, полиция ка-

питаны Шагиров Жәнібек Асылбекұлы қатысты. Ол студенттерге киберкеңістікте жиі кездесетін қауіптер туралы жан-жақты мәлімет беріп, интернет-алаяқтықтан сақтану жолдарын түсіндірді.

Кездесу барысында қонақ интернет арқылы жасалатын алаяқтық әрекеттердің түрлеріне тоқталып, азаматтардың жеке және қаржылық мәліметтерін қорғаудың маңыздылығын атап өтті. Сондай-ақ кибербуллингтің жастар психологиясына тигізетін әсері туралы айтып, мұндай жағдайларға тап болған кезде қандай әрекет жасау қажеттігі жөнінде кеңестер берді.

Шара аясында «Киберқауіпсіздік — заман талабы» атты бейнеролик көрсетілді. Бейнероликте интернеттегі қауіптердің алдын алу, жеке деректердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету және әлеуметтік желілерді сауатты пайдалану мәселелері қамтылды.

Іс-шараның қызықты бөлімдерінің бірі — студенттермен жүргізілген сұрақ-жауап алаңы болды. Қатысушыларға түрлі ситуациялық тапсырмалар ұсынылып, олардың интернет қауіпсіздігіне

қатысты көзқарастары мен ой-пікірлері тыңдалды. Студенттер өздерін толғандырған сұрақтарын қойып, маманнан нақты жауаптар алды.

Танымдық сағат барысында жастар интернетті дұрыс әрі қауіпсіз пайдалану жөнінде маңызды ақпараттармен танысып, цифрлық ортадағы жауапкершіліктің маңызын түсінді. Мұндай іс-шаралар студенттердің ақпараттық сауаттылығын арттырып қана қоймай, киберқауіпсіздік мәдениетін қалыптастыруға зор ықпал етеді.

Қауіпсіз интернет — әрбір қолданушының саналы таңдауы мен жауапкершілігінің нәтижесі. Сондықтан интернет кеңістігінде сақтық шараларын сақтау және жеке деректерді қорғау бүгінгі күннің басты талаптарының бірі болып қала береді.

**Сандуғаш АМАНГЕЛДИНА,
С. Бәйішев атындағы Ақтөбе
облыстық
әмбебап ғылыми кітапханасы
Абонементтік қамтамасыз ету
секторының меңгерушісі.
Ақтөбе қаласы**

Әр заманның басында бір сұрқылтай

Әр заман өз жетісігімен адамзат баласына өз игілігін ұсынады. Жаңа жаңалығы, технология жетістіктері адам өміріне серпін беріп, жеңілдіктер мен мүмкіндіктер мәзірін қоса үстемелеп, уақыт кеңістігін жылдап бағындыруға көмекші болады. «Айшылық алыс жерлерден, жылдам хабар алғызған», - деп болжанған заман келбеті де осы ғасырдың еншісіне бұйырғандай. Барлы-

ғы игілігі икемді істер, қарқынды дамудың озық үлгісі. Технология ғасыры табиғаттан озып бара жатқанмен, өз кемшіліктерін де адам өміріне әкелгені аян. Гаджеттер дәуірінде игілігі мен қоса кесіріне де ұшыраған адамдар қоғамда көптеп ұшырасуда. Интернет алаяқтық деген кесел пайда болып, талайларды әбігерге салуда. Осындай олқылықтардың алдын алып, қосымша ақпараттық

хабарлармен насихат жүргізу мақсатында С. Бәйішев атындағы Ақтөбе облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы ұжымы Ақтөбе Автожол колледжінде «Сандық қауіпсіздік – әр адамның жауапкершілігі» тақырыбында ақпараттық сағат ұйымдастырды.

Ақпараттық сағат оқу орнының оқытушылары мен студенттерге арнайы әзірленген «Қауіпсіз ин-

тернет – саналы ұрпақ кепілі» атты бейне ролик ұсыну арқылы бастау алды. Қоғамда белең алған Интернет қауіптің алуан түрлерін бейне

ролик арқылы баяндап, әр адамның жауапкершілігі тұрғысынан ескеруі керек жайттар санамалап тізбектелді.

Студент жастарға алғаш баяндама жасаған Ақтөбе облысы Әділет департаментінің бөлім басшысы Убишев Тимур Жұбанышұлы жастарға танымдық сұрақтар арқылы, сергіту сәтін ұйымдастырып, бірнеше сауалдардың жауаптары арқылы баяндамасын бастады. Баяндама мазмұны бойынша заңмен қорғалған адами игіліктер мен зияткерлік меншіктер туралы ақпараттар ұсынып, өмір сапасының адам ақылы арта беретінін баса назарға салып баян етті. Жастардың ұялы телефондары, интернеттегі әрекеттері бойынша барынша сақтық шараларын әр уақытта назардан тыс етпеулері керектігін қосымша кеңестер арқылы жастар назарына ұсыныс ретінде жеткізе білді. Екінші болып баяндама мінберінен сөз алған Ақтөбе облысы Полиция департаментінің Киберқылмысқа қарсы іс-қимыл басқармасының жедел уәкілі Шагиров Жәнібек Асылбекұлы болды. Арнайы осы сала бойынша маман студенттерге толыққанды ақпараттар берді. Күнделікті Ақтөбе қаласы бойынша орын алып жатқан алаяқтық фактілерін тілге тиек ете отырып, қоғамдағы үлкен бір қиындықтарға алып келіп жатқан оқиғалардың алдын алу шаралары бойынша да жолдарын ұсынып, әр тұлғаның өз

алдына жауапкершілікке ие азамат екендігін басты мәтінде ұғындыра білді. Еліміз бойынша алдын алған істердің нәтижелерін, сол бойынша қандай әрекеттер туралы тұщымды тұжырымдар ұсынды. Студенттер мен оқытушылар ұжымы көптеген тың ақпараттар мен мәліметтерге ие болып, пайдалы сағат барысында баяндамашыларға сұрақтарын қойды. Әр алуан сұрақтар бойынша жан-жақты жауаптарын алған аудитория жаңа мағлұматтардан күнделікті өмірге қажет біліммен қамтамасыз етілді деуге толық негіз бар.

Заманның дамуы адамзат игілігіне ортақ сапа. Ал оның қоса жүретін кемшіл, кеселдерін, алдау-арбау шарғыларымен күрес қоғам болып, ел болып жүзеге асыратын шаралар жиынтығы. Жан-жақты қорғалған, ақпаратпен қамтылған қоғам дамудың да, қауіпсіз ортаның да мекені болмақ. Ол үшін заманауи ақпараттық қоғамның пайдалы көшіне ілесетін, жан-жақты өз-өзін қорғай алатын қоғам жасақтаудың алғышарттарын күн сайын айналамызға насихат ете беруіміз керек.

**Берік Бегімұлы
НҰРМҰХАМЕДОВ,
Гуманитарлық ғылымдар магистрі,
Сақтаған Бәйішев атындағы
Ақтөбе облыстық әмбебап ғылыми
кітапханасының кітапхана
қызметкері.
Ақтөбе қаласы**

Жаңалық жаршысы – журналист

Бұқаралық ақпарат құралдары саласы кәсібилік пен білімділікті ғана емес, сонымен қатар батылдық пен табандылықты талап етеді. Журналистер қоғамдағы маңызды мәселелерді көтеріп, өзекті тақырыптарды көпшілік назарына ұсынып, шынайы ақпарат тарату арқылы қоғамдық пікірдің қалыптасуына ықпал етеді.

Журналист — қоғам мен халық

арасындағы алтын көпір. Ақпарат майданында қызмет етіп жүрген қаламгерлердің еңбегі әрдайым құрметке лайық. Олар елдің тыныс-тіршілігін халыққа жеткізіп, ақиқаттың жаршысы бола біледі. Сондықтан журналистика — тек мамандық қана емес, үлкен жауапкершілік пен адалдықты талап ететін қызмет.

С. Бәйішев атындағы Ақтөбе об-

лыстық әмбебап ғылыми кітапханасында 28 маусым — Бұқаралық ақпарат құралдары қызметкерлері күніне арналған «Қалам мен камера — ел мүддесінде» сыр-сұхбат өтті.

Іс-шараға өңіріміздің бұқаралық ақпарат құралдарында ұзақ жылдар бойы жемісті еңбек етіп, журналистика саласының дамуына зор үлес қосқан Қазақстанның Құрметті журналисі, Ақпарат саласының үздігі, Шалқар ауданының Құрметті азаматы Жанғабыл Қабақбаев, «Ақтөбе» газетінің тілшісі Айдана Алтыбаева, сондай-ақ зиялы қауым өкілдері мен оқырмандар қатысты.

Шарада кітапхана директоры Сұлушаш Хакимова қазақ журналистикасына сүбелі үлес қосқан, ана тіліміздің мәртебесін көтеріп, ұлттық руханиятты насихаттауға бар күш-жігерін арнаған қарымды журналист, ұлағатты ұстаз Жанғабыл

Жұмағалиұлын, сала ардагерлерін, қаламгерлерді және жас журналистерді кәсіби мерекелерімен құттықтады.

Жанғабыл Жұмағалиұлы өзінің журналистикадағы алғашқы қадамдары, газет редакциясындағы еңбек жолы, баспаханадағы қызметі және КСРО Журналистер одағының мүшесі атанған кезеңдері туралы әсерлі естеліктерімен бөлісті. Сонымен қатар бүгінгі журналистиканың бағыт-бағдары, сөз жауапкершілігі және жас буынға берер тағылымы жөнінде ой қозғады.

Шара барысында Жанғабыл Қабақбаевтың журналистік және ақындық қырлары кеңінен сөз болды. Оның мақалалары, очерктері, репортаждары мен сықақ әңгімелері «Егемен Қазақстан», «Ана тілі», «Қазақ әдебиеті», «Алтын Орда» секілді республикалық басылымдарда жарық көргені айтылды. Сонымен бірге қаламгердің ақындық қабілеті, ән мәтіндерінің көркемдігі ерекше аталып өтті. Оның Қ. Қожанбаев, Е. Өтебасов, О. Тереков, А. Мәжікбаев сынды сазгерлермен шығармашылық байланысының нәтижесінде дүниеге келген «Анашым», «Қарабұтақ жастарының әні», «Жайықтың аруы», «Періштемсің» әндері көпшілік ықыласына бөленіп келеді.

Шарада Қазақстанның Құрметті журналисі, «Құрмет» орденінің иегері, «Ойыл ауданының Құрметті азаматы» Аманқос Орынғалиев, филология ғылымдарының кандидаты, доцент Сабыржан Мұхтаров және Халықаралық «Қазақ тілі» қо-

ғамы Ақтөбе облыстық ұйымының төрағасы Роман Рахиев кеш иесімен бірге қызмет еткен жылдардан сыр шертіп, оның азаматтық болмысы мен шығармашылық тұлғасына жоғары баға берді.

Кеш аясында «Үркер» шығармашылық ортасының жастары ақын-журналист Жанғабыл Қабақбаевтың өлеңдерін оқып, оның шығармашылығын насихаттады. Сондай-ақ ақынның сөзіне жазылған, сазгер О. Терековтің «Жайықтың аруы» әнін А. Жұбанов атындағы музыкалық колледждің оқытушысы Актілек Қабылов әсерлі орындап, көрермендердің ыстық ықыласына бөленді.

Сонымен қатар кітапхана қызметкерлері ұйымдастырған «Ақпарат әлемі және қоғам» кітап көрмесіне библиографиялық шолу жасалып, көпшілік назарына бұқаралық ақпарат құралдарының тарихы мен журналистика саласына арналған құнды әдебиеттер ұсынылды.

Тағылымы мол шара қатысушыларға журналист мамандығының қадір-қасиетін тереңірек танытып, шығармашылыққа, кәсіби адалдыққа үндеген мазмұнды әрі әсерлі кеш ретінде есте қалды.

Әйгерім ТӨЛЕГЕНОВА,
С. Бәйішев атындағы Ақтөбе
облыстық әмбебап ғылыми
кітапханасының қызметкері.
Ақтөбе қаласы

Мектептегі мерекелер

тәрбие жұмыстарының сценарийлері

Құрметті оқырман қауым!

Қолдарыңызға тиіп отырған журнал мектеп, мектепке дейінгі, арнайы, жоғары оқу орындары мұғалімдері мен оқытушыларына, жалпы оқырмандарға арналған. Журналға «Казпочта», «Ернұр пресс», «Евразия Пресс», «Экспресс почта» және Post.kz сайты арқылы жазылған тиімді.

Жазылу ай сайын жүргізіледі.

Мекен-жайымыз: 050036, Алматы қаласы, Мамыр-2, 13-7.

**Қиып алыңыз да,
жазылыңыз!**

Индекс 75489

		Басылым индексі АБОНЕМЕНТ	
		75489	
Мектептегі мерекелер тәрбие жұмыстарының сценарийлері			
		Комплекті саны	
2026 жылға, айлары			
қайда			
		(почта индексі)	(мекен-жайы)
кімге		(аты, жөні)	
		Тасымалдау карточкасы	
		75489	
		Басылым индексі	
Бағасы	Жазылу мекен- жайын өзгерту	...тенге ...тенге	...тиын ...тиын
комплекті саны			
2026 жылға, айлары			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
қайда			
		(почта индексі)	(мекен-жайы)
		(аты, жөні)	

**Ақтөбе қаласы С. Бәйішев атындағы Ақтөбе
облыстық әмбебап ғылыми кітапханасында 28
маусым – Бұқаралық ақпарат құралдары
қызметкерлері күніне арналған «Қалам мен
камера – ел мүддесінде» тақырыбында өткен
сыр-сұхбат көріністері**

Атырау облысы «Индер аудандық орталықтандырылған кітапханалар жүйесі» мемлекеттік мекемесі ұйымдастыруымен өткен халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері, Қазақстан жазушылар одағының мүшесі, журналист, белгілі прозашы, аудармашы Жұманова Заря Әмірқызына арналған кездесу кеші